Kilenczedik évfolyam. 71-ik szám. Kolozsvártt, 1879. csütörtök márczius 27.

A „KELET“ előfizetési díja:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Félévre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet“ mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetési díjak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknél külön kedvezményt is nyujt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:
Budapesten: Oppelik Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau Budapesten. Haasenstein és Vogler hirdetés közv. irodája. Goldberge A. V. hirdetések felvételi irod. Budapesten Szervitatér 5. sz.

Nyilttéri czikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ÉRTÉKESEBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Kolozsvár, 1879. márcz. 26.

(?) A magyar parliament ismét kapott magának praetextust a semmit-tevésre. A szegedi katasztrofa által megszakitott s igy hosszabbra nyult költségvetési tárgyalás lehetetlenné tette a budgetnek a kiszabott időre, márcz. végére való végmegállapitását s igy, miután amugy is újabb egy havi indemnitást kelle a kormánynak kérnie, gondolja magában az ellenzék, van idő elég, egy pár napig mulassuk magunkat a nagy politikával s tegyünk ugy, mintha rajtunk fordulna meg az egész Európa léte és nem léte: inscenáljunk egy harmadik, vagy isten tudja hányadik, boszniai vitát. Szakasztott, mint a két mester-legény, a kik aval csináltak maguknak jó napot a kocsmában, hogy megtekintetes-urazták egymást.

Igy állván a dolog, természetes, hogy az ellenzéknek akkor is igaza van, a midőn azt mondja, hogy a költségvetés idején el nem készülésének a kormány az oka, s akkor is, a mikor a felirati vitában, sőt a ház megalakulásán kezdve, mindegyre — alkalmas és nem alkalmas időben egyaránt — meg-meg a berlini szerződés fölött kezdi meg a discussiót s huzza-halasztja az ügyek intézését, mintha a magyar állam a legbővebben rendelkeznék aval, a mit az angol pénznek nevez.

De hát — házasság, hadverés isten dolga; s valamint nincs az a nyugalmas férj, a melyik elejét tudná venni a perlekedő asszony nyelvének: szeretnők látni azt a kormányt, a mely gátat tudna vetni a mi ellenzékünk „nyelvgymnastikájának“! Sőt, a férjnek annyival jobban van dolga, hogy ha már épen csordultig van a pohár, veszi a kalapját s menekül a casinóba, de a többség s a lakosság legalább váltogatva, mint a strázsás kénytelen megállani őrhelyét, ismétlen végig hallgatni az ötvenszer hallott argumentumokat (?), ismétlen elmondani ellenészrevételeit és czáfolatait (ide az ellenzéki olvasó gondol egy kérdőjelt), hogy aztán a szavazás kiderithesse, hogy még sem épen egészen a Sándor-utczában van a világ közepe s hogy egy kis szava még is csak van Angliának, Német-, Orosz-, Olasz-, Franczia-országnak is ebben a keleti kérdésben Eötvös Károly és Szilágyi Dezső mellett.

Mindemellett is azonban mi nem hibáztatjuk legkevésbbé is a tisztelt ellenzéket, hogy ismét keresett magának egy alkalmat, a melynél megprobálhatja, ha nem tudná-e ezt a kormányt megbuktatni? A végén is, mindnyájan emberek vagyunk s ha — a mint az ellenzék váltig bizonyitja — Tisza Kálmánék csupán hatalomvágyból ragaszkodnak a miniszteri székek rózsa-párnáihoz: nekünk sem juthat eszünkbe az ellenzéket hibáztatnunk, hogy ugyane kényelmes nyugvóhelyre ő is vágyakozik. Igaz ugyan, hogy egyik-másik szónokuk elég gyönge volt a delegatióbeli tárgyalások alkalmával bevallani, hogy a berlini szerződést maguk sem birták volna másként csinálni, vagy most már megváltoztatni, — de azért miért ne gondolhatnák egész jogosultan, hogy eljött már az ideje a biró-pálcza változtatásának, mint tavaszszal szokott Ditró-Szárhegyen? S ezért mi nem is veszszük rosz néven nemes igyekezetüket. Hanem egy szerény inditványunk még is volna.

Ha ugyanis még egyszer kedvök szotytyanna (a mint, hogy bizonyosan szottyan) a berlini szerződés fölötti vita fölujitásához — bis, terque, quaterque repetita valebunt — engedjék el az ékes szónoklatok áradatát a hazának és nekünk s egyszerüen magát a határozati javaslatot nyujtsák be, kérve azonnal a szavazást. A szegedi árvizkárosultak segélyezési módjáról tartott zárt-ülésen amugy is nem lehetett épen a tisztelt ellenzék „hazafiassága“ miatt megállapodásra jutni s a mint a kiszivárgott hirekből sejteni lehet, épen ők voltak az elien, hogy a testületi adakozás expediense választassék.

No hát, fenebbi inditványunk elfogadása esetén szép kis összegecskék volnának megtakarithatók s ha ezeket Szegednek és vidékének juttatnák, azt hiszszük, maga a többség és kormány is szivesen járulna ez ellenzéki initiativához s még megérhetnők a nagy csudát, hogy egyhangu határozat kerülne a képviselőház jegyzőkönyvébe.

Ajánlom a t. ház figyelmébe szerény inditványomat! (Hosszantartó élénk taps, éljen, helyes az ország jobb-, bal-, szélsőjobb- és szélsőbal oldaláról.)

— A szegedi vizáradás folytán szükségelt rendkivüli intézkedések ügyében az igazságügyminiszter ma a hivatalos lapban rendeletet bocsát közre. A rendelet kimondja, hogy az összes, a szegedi kir. tvszék és járásbiróság és az algyői, tápéi és sövényházi községi biróságok előtt folyamatban levő ügyekben a márcz. 4. és április 30-dika közé eső határidők hivatalból ujra kitüzendők. Az anyagi jog által elöszabott határidőkbe a márczius 4. és ápr. 30. közt folyó idő nem számittatik be. Váltók azonban csak akkor óvatolhatók meg lejárat után későbben, ha lejáratuk márcz. 4. és április 15. közti időre esik. Szeged, Algyő, Tápé, Dorozsma és Sövényháza lakosai, az ország bármely birósága előtt, ha márcz. 4-ától április 30-ig határidőt mulasztottak, feltétlenül élhetnek igazolással. Váltókat azonban csak akkor óvatolhatnak más biróság területén elkésve, de joghatálylyal, ha a lejárat márczius 4-től márcz. 31-ig terjedő időre esik. A szegedi járásbiróság területén ingókra árverést a rendelet értelmében csak aug. 31-dike után, ingatlanokra pedig csak folyó évi decz. 31-dike után lehet tartani.

— A hadsereg körében nagy változások történnek, melyek részben már legközelebb, a kir. ezüst menyegző alkalmával tétetnekközzé. Két tábornagy neveztetik ki, a mely állást eddig évek során át a hadseregben csak egy férfi, Albrecht főherczeg képviselte. Tábornagygyá kineveztetnek: Vilmos főhg a tüzérség főfelügylője s a mostani bécsi hadparancsnok, b. Maroicsics tbszernagy. Az utóbbi részére uj állás lesz szervezve, a gyalogsági főfelügyelői állás. Maroicsics helyére bécsi hadparacsnoknak b. Philippovics Ferencz tbszernagy neveztetik ki. Müller vezérőrnagy altbszernagygyá neveztetik ki s Komáromba megy várparancsnoknak. Ezeken kivül még több rendbeli más változás történik. Szó volt arról, hogy a hadügyminiszter lemond; legujabb hirek szerint ez valótlan, a hadügyminiszter, egészségi okokból, hosszabb szabadságidőt nyert. Ugy látszik, hogy a tábornagyok kinevezésével a hadügyminiszter működési köre ismét megszorittatott.

— A magyar aranyrente oly kedvezőn kel, hogy, hir szerint, egyelőre elállottak a domániális kölcsöntől. A rente-eladások 82½—85½ árfolyamon történtek. Az ezen eladásokból befolyó összegek a 2-od kibocsátásu kincstári utalványok beváltására fordittatnak, mely müvelet, mint remélik, aug. 1-je előtt befejezve lesz.

KÜLFÖLD.

A kelet ruméliai fölkelés elfojtása tárgyában a nagyhatalmak elvben megegyeztek. Meg fogják akadályozni azt, irja a „D. Tel.“, hogy a bolgár atrocitások ismételtessenek. Az eszközök iránt még nincs végleges megállapodás, de kicsinált dolog, hogy oly eszközök fognak alkalmaztatni, melyek a bolgároknál kellő tiszteletet fogják ébresztení. Az ügyek egyébiránt nagyon egyszerüsitve lesznek, ha igaz, hogy a londoni és szentpétervári kabinet viszonyában nagy közeledés történt. Az iránt nem lehet kétség, hogy Dufferin lord representa'ióját Suvalov betüszerint keresztül vinni igyekszik. Chanzy tbk. franczia nagykövet megérkezett az orosz fővárosba, hol Leflőt váltja fel; s tőle meg fogja tudni az orosz czár, hogy Franczia ország is teljesen végrehajtani óhajtja a berlini szerződést. Oroszellenes coalitió tényleg nem jött létre, azonban annyi bizonyos, hogy az európai nagyhatalmak közös akarattal rajta vannak, hogy a berlini szerződést Oroszország által ne engedjék kijátszatni. S nagyon valószinü, hogy miután Oroszország belátja azt, miszerint nem tértek ki a berlini szerződés elől, engedni fog a helyzet követelményeinek s meghajlik a nagyhatalmak akarata előtt.

—

Tirnovából márczius 21-ről távirják: „Palgrave brit főkonzul tegnap este tért vissza Bukarestből. Ottléte alkalmával Károly fejedelem kihallgatásen fogadta s beszélgetett vele a dolgok jelenlegi állásáról Bulgáriában. Mint hirlik, jó eredményeket lehet várni ezen beszélgetéstől.

Elhatároztatott, hogy a bolgár nemzetgyülés tagjai közül a püspökök, a mufti és a rabbi, 10 frank napi dijat kapjanak, a választott tagok ellenben csak 6, a hivatalból kirendeltek 4 frankot kapnak.

A bolgár nemzetgyülés mai ülésén az ottomán biztos, több delegatus által támogatva, óvást adott be az alkotmány 1., 2. és 16-dik czikkei ellen.

Tartani lehet tőle, hogy ismét zavar támadhat a nemzetgyülésben. A ház most már határozottan két pártra oszlott: a tulzókra, Karanelov és Zankov vezetése alatt, s a mérsékelt elvüekre, kiknek vezérei Balanov, Grekov és Stoslov. A tulzók azt akarják, hogy a nemzetgyülés tagjai a népet csakis a nemzetgyülésben képviselik, s ennek folytán nincsenek jogositva a nemzetgyülésen kivül bárminemü kérvények átnyujtására.

Orosz hirek szerint Csernajev tábornok neveztetett ki a bolgár hadsereg főparancsnokává“.

A képviselőház ülése.

— Márczius 23. —

Elnök: Kemény János br.

Jegyzők: Horváth Gyula, Baross Gábor, Molnár Aladár.

A kormány tagjai közül jelenvoltak: Tisza Kálmán, gr. Szapáry Gyula, Trefort Ágost, Szende Béla, Péchy Tamás, Bedekovich Kálmán.

A mult ülés jegyzőkönyve felolvastatván, észrevétel nélkül hitelesittetik.

A beérkezett kérvények a kérvényi bizottsághoz utasittatnak.

Kautz Gyula a pénzügyi bizottság előadója, bemutatja a biróság jelentését Degré Alajos inditványára a váczi siketnéma-intézet segédtanárainak fizetése javitására vonatkozólag; s egy másik jelentést Zsilinszky Mihály azon inditványára, hogy a népnevelési szükségletre előirányzott összeg 670 ezer frtról 800 ezerre emeltessék.

Máriássy Sándor, az állandó pénzügyi bizottság előadója beterjeszti az állandó pénzügyi bizottság jelentését, Csatár Zsigmondnak az igazságügyi költségvetés 2. és 3. czimének benyujtott inditványaira vonatkozólag, melyek a legfőbb itélő, illetőleg a semmitőszéknél alkalmazott irodatisztek lakpénzeinek felemelését czélozzák.

Hegedüs Sándor a pénzügyi bizottság előadója beterjeszti az állandó pénzügyi bizottság jelentését az 1879. év első negyedében viselendő közterhekről és fedezendő kiadásokról szóló 1878. évi XXXII. tcz. hatályának 1879. évi ápril hó 30. napjáig kiterlesztése iránt.

Minde jelentések kinyomatni és kiosztatni fognak.

Következik a honvédelmi miniszterium 1879. évi költségvetése tárgyalásának folytatása.

A központi igazgatás tételénél Thaly K. a következő inditványt nyujtja be:

1. Az 1. czimnél (Központi igazgatás) a VI. czimre (csapatok) kért átruházási jog megtagadtatik.

2. Egy miniszteri tanácsosi hely 4000 frt fizetéssel, 600 frt lakbérrel és két — már különben is 4 év óta be nem töltött — osztálytanácsosi hely 3000, illetőleg 2500 frt fizetéssel és 500 - 500 frt lakbárrel tvrlendő.

Molnár György előadó az előbbi évek példájára az átruházási jogot megadandónak, a tételt pedig — miután a honvédelmi miniszter ugy is a legnagyobb takarékossággal járt el — meghagyandónak kéri..

Irányi Dániel. Az 1868-ki védtörvény értelben azok, kik a katonáskodás alól felmentetnek, bizonyos dijt tartoznak fizetni, mely dij azután a rokkant harczosok segélyezésére forditandó. Kérdezi a minisztert, hogy miért nem foganatositotta e törvényt mindekkoráig.

Szende Béla honvédelmi miniszter igéri Irányinak, hogy a fentemlített dijak miként való felhasználásáról még az idén törvényjavaslatot fog beterjeszteni. Thalynak felelve megjegyzi, hogy az átruházási jog megadása okvetlenül szükséges, mert másképen nem képes kijönni a megszavazott összeggel. A reductióba sem egyezhetik bele, mert ezt nem engedi meg a honvédelmi miniszteriumnak az előző évekhez képest tetemesebb számu ügyforgalma.

Csanády Sándor azt kéri a miniszertől, hogy tartsa meg szavát, s okvetlenül benyujtsa az idén az igért törvényjavaslatot.

Erre a ház Thaly inditványát, szavazás utján elvetette!

A fegyverzeti bizottság czimének Thaly Kálmán felemliti, hogy a pozsonyi tölténygyár őrsége az egész évből csak három hónapig szolgálja a magyar államot, azontul a gyár a külföldnek dolgozik. Méltányos tehát, hogy a külföldről megrendelő államok is bozzájáruljanak azon őrség fizetéséhez.

Szende Béla honvédelmi miniszter. Az emlitett gyár nem az állam tulajdona ugyan, de az őrségnek mégis ott kell maradni a közelében elhelyezett 20 millió drb töltény őrizetére.

A „KELET“ TÁRCZÁJA.

REGÉNYES UTAZÁS a JORDÁN PARTJÁN*)

— Vázlat. —

IRTA:

Rhodes Albert.

Ha az ember Jeruzsalemből a Jordán folyóhoz akar eljutni, szükséges, hogy arabsokból álló fedezetről gondoskodjék, mely nyujtott biztonságért, cserébe azok főnöke bizonyos összeg pénzre tart igényt. Gyakran, hogy a költség megoszoljék, a külön utazók karavánokká alakulnak, s ily alkalmakkor a véletlen igen kellemes utitársakhoz juttathat néha. Igy történt, hogy egy izben kirándulást téve Judea hegyei közé, találkoztam egy amerikai családdal, s ez a legkedvezőbb feltételek mellett felszólitott, hogy csatlakozzam hozzájuk, mit én kész örömmel el is fogadtam. Már néhány nap óta együtt látogattuk meg a szent város nevezetességeit, és szivesen maradtam körükben.

Nehogy valaki azzal vádoljon, hogy a magánélet viszonyait kiméletlenül tárom a világ elé, e családot Bromly néven fogom emliteni, mely név különben nem sajátja.

Bromly ur, neje és leánya Helén kiséretében volt egy egyptomi születésü tolmács, s egy futár vagy vezető, kiket Maltában fogadtak voit fel.

Bromly ur oly férfi volt, minőt divat mai napság példányképül állitni fel az amerikai fiatalság előtt. Munkássága által nagyon sok pénzt szerzett, s az élet minden körülményeit oly oldalról tekintette, melyet közegyetértéssel gyakorlati szempontnak nevezünk. Husz évi szoros viszony élettársával s összetartás a dollár vadászat e terén, e nőt is a férj kissé enyhébb kiadásu hasonmássává tettek.

A természet ama csodás ellensulyozása által, melyet oly jól esik néha látnunk, a leány csaknem mindenben egészen ellentéte volt szülőinek. Felruházva oly szépséggel, minőhöz jogot látszik tarhatni, minden amerikai nő tavasz korában, hasznára tudta forditani a nevelés bizonyos előnyeit, meloek szülői előtt merőben ismeretlenek voltak. Ez eset előáll minden fiatal ujon született államban, mely még nem rég kezdett az előhaladás ösvényére lépni. Önként érthető, hogy a szép ifju leány kelleme és sokoldalu szép tehetségei, Bromly ur és Bromly asszonyra nézve, folytonos bámulat tárgyát képezték, imádták őt, mint egyetlen ragyogó álmuk megvalósulását, meggazdagodni volt e kettős lét életczélja; miss Helén pedig egyedüli gyönyörét képezé annak.

Kora reggel, midőn Syria ragyogó napja kezdte megaranyozni az Omár mecset karcsu tornyait, indultunk ki lóháton, hat arabs fedezete alatt Jerusalemből, a város keleti oldalán levő Szt. János kapun át, követve sátrakat s málhákat vivő öszvérektől. A mint elhagytuk a várost, lassan haladva felfelé az olajfák hegyén, Clarkson a futár hozzám lépett, hogy pár kérdést tegyen az ut biztonságát, s egyátalán az utazás részleteit illetőleg, mert tudta, hogy némi gyakorlattal birok e részben. Mig tartott beszélgetésünk, oly aggodalmas érdeklődéssel tekintett párszor miss Bromly felé, mely ki nem kerülhette figyelmemet.

A kis karaván élén lovagoltam a fiatal leány oldala mellett. A jég csakhamar meg volt törve köztünk. Miss Helén teljesen birt a honabeli kisasszonykák fesztelenségével s szabad modorával; különben is honfitársak voltunk s a vidék, melyen áthaladtunk, bővön szolgáltatott társalgási anyagot.

A déli étkezés után, megpihenni e meszes szikla-tömbök mellől előtörő bokrozatok árnyában, melyek sürün lepik el a lejtő meredek oldalát, már régi, meghitt barátoknak képzeltük magunkat, sátor alatt eltöltött három óra fel ér legalább is háromheti szoros ismeretséggel, rendes körülmények közt.

Midőn a sziklaoldal természetalkotta lépcsőin kezdtünk alászállani, Clarksont előre küldték, hogy keressen alkalmas megállapodási helyet a Jordán környékén. Nekem ugy tetszett, hogy csak vonakodva és kedvo ellenére távozott tőlünk.

Elérkezve a folyóhoz, miss Bromly, ki fürdő öltözéket hozott volt magával, egyszerre csak ugy lépett ki sátrából előnkbe, mint a hogy a legdivatosabb tengeri fürdő partján is megjelenhetett volna és a világon legtermészetesebb arczczal és mozdulattal belevetette magát a folyóba, éppen azon helyen, hol a hagyomány szerint keresztelő Szt. János öntötte le keresztvizzel azon nagyszámu népet, kik Jerusalemből s Galileaból jöttek hozzá e végett. A folyó itt sebes volt. Bromly asszony kissé nyugtalankodni látszott, midőn leánya belevetette magát a vizbe. A futár is ekkor a viz partján volt s ugy tett, mintha csak közömbösen sétálna alá s fel, de szemeinek kifejezése éppen nem árult gondtalanságot el s azon elhatározást véltem olvasni bennök, hogy veszély esetén kész ő is a vizbemerülésre.

A mint felé közeledtem, igyekezett nagyon is feltünő izgatottságát elrejteni előlem. Mindez nem volt egészen természetes dolog. Folytattam szemlélődéseimet. Egy hozzá hasonló állásu ember, miért érdeklődik ennyire utasai iránt. Valami kalandot sejtettem ez alatt rejleni, mi felkelté kiváncsiságomat.

Mig ott álltunk s néztük az uszó hölgyet, mint játszodozik a vizben, megjegyeztem Bromly asszonynak, hogy leánya elégültnek és vidámnak látszik. Erre egyszerre megeredt az anyai lelkesültség.

Tiz percz alatt tudtam a fiatal hölgy egész élettörténetét s még oly dolgokat is elmondott, mikről soha sem mertem volna kérdezősködni. Heléne egy valóságos angyal, hanem egy napon, ugy látszik, még is oly benső ösztönnek engedett ő is, mely fájdalom közös minden kor- és éghajlatbeli emberekkel, ha angyalok avagy démonok legyenek is. Szerelmessé lett, csupa gyermekes szeszély volt az egész, sietett hozzá tenni anyja, egy névtelen kis festészbe, kivel a Bromly család Párisban találkozott egy izben. Nem kis bajba került, mig réá vehették Helént, hogy lemondjon e képzelgésről, de végre mégis csak sikerült, ugy látszik, még emléke is egészen elmosódott szivében.

— És hogy hivták e merész festészt?

— Bromly-nak, Bromly Károlynak.

— Rokona kegyedéknek?

— Éppen nem . . . puszta név hasonlóság, csupa véletlen . . .

— Nos, erre nézve külön elmélettel birok asszonyom.

— Minővel?

— Hogy a sors ujj mutatásának egy neme rejlik az ily véletlenségekben . . .

Az ember vagy akar, vagy nem, érdeklődik azok iránt, kik vele hasonló nevet viselnek . . . És a fiatal festő? az is oly könnyen bele adta magát sorsába, mint Helén kisasszony?

— Nem éppen, még darab ideig kitartó volt udvarlásában, hanem aztán folytonos utazás által megszabadultunk e tolakodástól. Az utazás nagyon szorakoztat, nagy gyógyerővel bir . . .

Bromly asszony mind e dolgokat nagyon kevessé választékos szavakkal adta elő; ugy látszik sohasem vesztegette idejét azzal, hogy tanulmányozza anyanyelvének finomabb árnyalatait. Mialatt elbeszélését hallgattam, észrevettem, hogy a futár folyton mohó vágygyal legelteti szemeit az uszó leány ragyogó arczán, mert el kell mondanunk, hogy e testgyakorlat feletti gyönyör, melynek ez egész élénkséggel adta oda magát s melyben annyira kitünt ügyessége s hajlékonysága, még egyszer oly széppé s elragadóvá tették miss Helént, még csak nem is látszék észrevenni szegény csodálójának jelenlétét. Hanem ő! . . . Több izben voltam kénytelen meggyőződni afelől, hogy ez a fiu nagyon csodálatosképpen el van merülve a szép leány szemléletébe, hogy arcza valami oly nem tudom minő különös érzelmet fejezett ki, minőt egy futárnak nem szabad táplálni az őt szolgálatába felfogadott urhölgy iránt, még a mi demokratikus honunkban sem.

A vér izgatottan tolult nap barnitott arczába s szemeit gyöngéd kifejezéssel szegezte a viz felületén mutatkozó szép arczra.

— Annyi világos, szóltam magamban, hogy e szerencsétlen embernek nincs helyén az esze . . . ez eléggé szembeötlő . . . de ez ostobaság tárgya épen semmit sem gyanit belőle . . . természetesen! . . . Miss Helén szülői is ép oly vakoknak látszottak lenni a dolog iránt, mint ő maga. Azon gondolkoztam magamban, ha valjon nem volna-é kötelességem figyelmeztetni őket, de jobban megfontolva azt határoztam, hogy a végén is ez nem az én dolgom. Mások ügyeibe avatkozni, zavarba ejtheti az embert, és az egészhez semmi közöm. E végső gondolatban megállapodva Bromly urhoz fordultam s egy közeli tövis bokron ugráncsoló kis ökörszemre tettem őt figyelmessé.

(Folytatása köv.)

*) A Revue des deux Mondes ez évi folyamából.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Erre a tétel (13,383 frt) megszavaztatott.

Az ujonczozási költségeknél (35,000 frt.) Lukő Géza kéri a minisztert, hogy az ujonczozásnál tapasztalt visszaéléseknek, zsebeléseknek vegye elejét, s az ujonczozási kerületeket jobban rendezze.

Künle József szerint a sorozást — mivel minden ember ugyis katonaköteles, — el kellene törülni, s helyette felszólamlási, illetőleg felmentési bizottságot kellene felállitani.

Szende Béla honvédelmi minisvter kijelenti, hogy minden egyes állitólagos visszaélés megvizsgálására nem mer bizottságot kiküldeni. A mi pedig az ujonczozási kerületeket illeti, ezek a régiek.

Molnár György előadó a bizottság részéről a következő javaslatot terjessti be: a mult évinek megujitása: (Halljuk:) „Utasittatik a honvédelmi miniszterium, hogy kormányzati és közigazgatási uton teljes befolyását felhasználja a horvát-szlavonországi ujonczállitásoknál elkövettetni szokott eltérések,, engedékenységek és bárminemü hibák kiküszöbölésére, továbbá, hogy még törvénybozási uton is oly intézkedéseket létesitsen, melyek kizárják annak lehetőségét, hogy a magyar korona országai között az ujonczozás körüli elbánásra és költségekre nézve különböző eljárás követtessék.

E javaslatot a ház elfogadja, s a tételt megszavazza.

A csapatok szükségletére előirányoztatik 5 mil. 566,403 frt.

Thaly Kálmán elismerését fejezi ki a honvédlovasság jelessége fölött, e tekintetben az érdem a törzstiszteket illeti; de sajnálja, hogy a fölösleges és leszerelt szórlövegekre 26 ezer frt. van felvéve.

Ráth Károly azt követeli, hogy a közös hadsereg szükségleteinek beszerzése 30% arányban a magyar iparra bizassék. Különben a tételt megszavazza.

Ivánka Imre. A delegatió igenis megsürgette és ki is mutattatta magának, hogy a hadsereg felszerelésének nagy része Magyarországban készül és évről-évre nagyobb része küszül itt, még pedig a bőrnemüekből is. Hogy egyszerre nem lehetett 30%-ot Magyarországon csináltatni, hol az ipar nem volt ily nagy mennyiségnek megfelelőleg kifejlődve, az nagyon természetes.

Szende Béla honvédelmi miniszter Thalynak felelve kiemeli, hegy a szórlövegek bizonyos positiók védelmére igen alkalmasak, azért nem is tétettek lomtárba. A mi pedig a honvédlovasságot illeti, ennek jelessé tételében kivétel nélkül minden lovassági tiszt megtette a magáét.

Tisza Kálmán kormányelnök Ráth Károly ellenében megjegyzi, hogy a magyar kormány minden alkalommal élt és él azon befolyásával, a melyre a törvények is jogositják, és élt és élni fog azon irányban, hogy a mennyiben lehetséges a magyar ipar mentől nagyobb mértékben részesittessék a hadsereg kiállitási szükségletének szállitásában. (Helyeslés jobbfelől.)

Mire a tétel megszavaztatott.

Átmeneti kiadások az országos honvédsegélyző egyesület rendelkezésére, a honvédek segélyezésének a fennálló szabályok szerint folytathatása czéljából, 45000 frt.

E czimhez Novák Gusztáv a következő módositványt nyujtja be:

„A VI. fejezet 1. cziméhez: Határozza el a ház, hogy az országos honvédsegélyző egylet részére előirányzott 45000 frt összegből 5000 frt a budapesti horvédmenház javára fordittassék.“ (Helyeslés a szélsőbalon.)

Tisza Kálmán kormányelnök kéri a házat, hógy a szében forgó összeget most is az eddigi czimen szavazza meg.

Madarász József ajánlja elfogadásra Novák módositványát.

Kovách László kéri, hogy a szóban forgó összeg semmi okból se csonkittassék meg, inkább kész a honvédmenház részére külön összeget megszavazni.

Erre a ház a tételt Novák módositványának mellőzésével megszavazza.

Ezzel a honvédelmi budget tárgyalása befejeztetett.

Következik a vám- és kereskedelmi bizottság jelentése az egyetemes postaegyesületről szóló, Párisban 1878. évi junius 1-én kötött szerződés beczikkelyezéséről rendelkező, 113. számu törvényjavaslat iránt.

Mely törvényjavaslat némely jelentéktelen stiláris módositvány után részleteiben is elfogadtatott, s a harmadszori felolvasásra a holnapi ülés napirendjére tüzetett ki.

Az ülés végén

Csatár Zsigmond interpellátiót intéz a közoktatási miniszterhez:

Van-e tudomása a miniszter urnak, hogy az egyetemi alapok tulajdonát képező németkéri 500 catastralis hold erdő Deutsch urnak 22000 frtért lett eladva?

Van-e tudomása arról, hogy az élelmes Deutsch ur a fák töveiért vágatta ölbe az erdőt és csak szinhasitva fát kapott 6 ezer ölet melynek ölét 12 frtjával eladta s igy kapott 73 ezer frtot.

Van-e tudomása, hogy Deutsch ur az ilyképen kiirtott földterületet 1100 négysz, öles holdakban még azon évben kukoricza vetés alá 14 frtjával 727 kis holdat alhaszonbérbe adott ki az ottani lakósoknak és igy 3 év alatt a 727 kis hold után kapott az élelmes Deutsch ur 30534 frtot.

Van-e tudomása, hogy Deutsch ur az első három évben bérfizetés nélkül, tehát ingyen azért birta az 500 catastralis hold földet, mivel az erdőt kiirtotta és azon — levonván az erdőért fizetett 22,000 frtot, ide nem számitva a galyakért és rőzsékért nyert összeget — 50 ezer frt tiszta pénzt — hasznot — tett zsebre csupán a 6 ezer öl fa eladásánál. Ez ügyben a haszonbéri szerződéseket lesz-e szives miniszter ur a t. képviselőház irodájában letenni betekintés végett?

Ha mindezeket tudja, mivel lehet e részbeni mulasztásait menteni?

Ha pedig nem tudja, azon hivatalnokok, akik a miniszter ur hire, tudta nélkül ilyen hazaellenes eladást eszközölnek: el lesznek-e mozditva hivatalaiktól?

Kiadatik a cultusminiszternek.

Erre, miután elnök a holnapi ülés napirendjére nézve javaslatot terjesztett elő, az ülés d. u. 2 órakor véget ért.

Holnap d. e. 10 órakor ülés tartatik.

Ismét a szamosvölgyi vasut.

Deés, 1879. márcz. 25.

A szamosvölgyi vasut kezdeményezője s intézői ellen többször s többen felhozták ama vádat, hogy Kolozsvárhoz csak ugy félvállról szóltak ez ügyben, s hogy Kolozsvár meg se volt hiva az értekezletekre. Legyen szabad e vád ellen a valósághoz hiven megjegyezni a következőket:

Br. Bánffy Dezső főispán ur a mult év őszén 12 ex 1878 sz. alatt mintegy ezer drb nyomtatott felhivást küldetett szét Szolnok-Doboka, Besztercze Naszód és Kolozsmegye értelmiségéhez. E felhivással a tisztelt báró ur a mult évi october 12-én Deésen tartott első értekezletre kérte fel a vasut iránt érdeklődőket. E 12. számu felhivás 20 példányát mult évi october 8-án nagyságos Simon Elek polgármester urnak oly felkéréssel küldtem meg, hogy azokat több tekintélyes Kolozsvár városi polgárnak czimzetten osztassa szét. Ezt én postai föladó vevénnyel tudom igazolni.

Az értekezlet szép számu közönség jelenlétében megtartatott, de abban Kolozsvár város részéről senki sem vett részt. Mindemellett tanuságául annak, hogy Kolozsvár nélkül nem akarunk tenni, midőn egy 42 tagu bizottság alkottatott, e bizottságba közakarattal beválasztatott Kolozsvár városának két érdemes országgyülési képviselője. A választás eredménye jegyzőkönyvi kivonat alakjában mult évi october 14-én 19 ex 1878. sz. alatt kelt értesitéssel közöltetett gr. Péchy Manó és Bokros Elek országos képviselő urakkal, kik hallgatólagos belenyugvással elfogadták a tagságot. — De hát az, hogy a mikor a vasuti részvényekre vonatkozó szerződések aláiratásáról volt szó, Kolozsvár városában Simon Elek kir. tanácsos, Korbuly Bogdán, Vojth József, Hutflesz Károly, Rucska János, Bányai Vitális, Bodor Pál és az összes pénzintézetek voltak kijelölve mint olyanok, kiket, mint a közbizalom férfiait s egyleteit, a szerződések aláiratására kértünk fel, mondom e tény vajjon nem azt bizonyitja-é, hogy a szamosvölgyi vasut létesitésénél Kolozsvár hazafias közönségét semmi esetre se akartuk nélkülözni?? . . .

Menjünk tovább. Mult év vége felé czikkezni kezdtek a kolozsváriak vasutunk érdekében. Sőt mult évi deczember 29-én a szamosvölgyi vasut kérdésében alakult kolozsvári értekezlet emlékiratot adott ki e tárgyban, azt bizonyitgatva, hogy vasutunknak az apahidai csatlakozás menynyire káros volna. S vajjon ekkor nem a fennemlitett nemes báró volt-é az, ki az ellentétes nézetek kiegyenlitése czéljából f. évi január 17-én 109 ex 1879. sz. alatt kelt s nagyságos Simon Elek polgármester urhoz intézett felhivásában felkérte a kolozsvári képviselőtestület által kijelölt bizalmi férfiakat egy január hó 24-én tartandó közös tanácskozásra ?? . . .

S mi volt ez őszinte fölhivás eredménye? . . . Az, hogy a kivánatosnak jelzett közös értekezlet a kolozsváriak idegenkedése miatt elmaradt.

Már maga az a tény, hogy a nagyságos polgármester ur az 55 és 109 számu felhivásokat a képviselő testület elé terjesztette, s ott tárgyalták is, meg ama tény, hogy Kolozsvár küldöttjei fel voltak szólitva a közös tanácskozásra, eléggé bizonyit a mellett, hogy Kolozsvár városának hivatalos tudomása volt vasuti mozgalmainkról. Valamint az elől emlitettekből az is kétségtelen, hogy Kolozsvár meg volt hiva már az első értekezletre, minélfogva a kolozsváriak nem mondhatják el, hogy a szamosvölgyi vasut tervezői nélkülök akarnak létesiteni oly vállalatot, mely a „Kelet“ „Justus“-ának szépen kifejtett nézetei szerint nagy részben Kolozsvár hasznára volna.

De félre a recriminatióval! Elfogadjuk a szép tollu s nevéhez valóban méltó „Justus“ álláspontját, mely szerint: „mindenesetre jó volna együttes értekezletet tartani, a kérdést elfogultság nélkül megbeszélni és Kolozsvár, Deés*) összetett erőivel hivni életre e de ék vállalatot“, s kérjük a kolozsváriakat az őszinte társulásra, melytől eredményt várhatni, s melyet megragadni még most sem késő. A csatlakozás kérdésében pro et contra elmondott érvek meggyőzhették már a kolozsváriakat is arról, hogy a szamosvölgyi vasut csakis Apahidán csatlakozhatik a magyar keleti államvasuthoz. Nagyobb megnyugtatásul felemlitem a nagyméltóságu m. királyi pénzügyminiszternek a szamosvölgyi vasut létesitő bizottságához intézett leiratából azt, hogy az emlitett miniszter kivánatosnak jelzi a tervezett szamosvölgyi vasut üzletkezelésének az államvasut által való közvetitését. Sőt kiegészitem ezt azzal is, hogy a létesitő bizottság közelebbi fölterjesztésében maga is e közvetitést tartja helyesnek takarékossági szempontból.

Vass Imre.

*) S én oda tenném: Szamosujvár. V. I.

BELFÖLD.

Műkedvellői előadás.

Fogaras, 1879. márcz. 24.

Az a megmérhetlen nagy szerencsétlenség, mely dus Alföldünk helységei között legkiválta Szeged városát érte, melynek pusztult romjai Európaszerte példátlan részvétet költöttek föl: kis városunkat is fájdalmasan rázta fel bőjti egyhangusságából. A „község“ maga, egyleteink, a társadalom minden rétege versenyzett az óriási kárt valiottak pillanatnyi szükségleteinek bármi kis részben való enyhitésében. A város képviselete a majorsági pénztárból és a szegény alapból 125 forintot, a „nőegylet“ saját alapjövedelméiből és tagjaitól 140 forintot küldött legott a főispán ur által a belügyminiszteriumhoz kiosztás végett. Ezenkivül tekintélyes férfiak és urhölgyek bizattak meg gyüjtőivekkel házanként keresni fel gazdagot és szegényt közadakozásra, minek már is több mint 200 frt eredménye lőn.

A városban létező két műkedvellő-társulat is felhivatott avagy csak egy homokszemmel is járulni mélyen sujtott alföldünk reconstructiójához. A magyar műkedvellő szintársulat már hetek óta készülvén saját pénztára javára a „Cserebogár“ előadásához, tegnap meg is tartotta előadását zsufolt ház előtt 110 frt tiszta haszonnal. Ezen egylet hát viszonyainkat tekintve, becsülettel lerótta emberbaráti tartozását. Szabadjon egy pár szóban megemlékeznünk e műkedvellői előadás folyamáról. Nem követnénk el méltánytalanságot, ha ezen már két éves műkedvellő társulattal szemben a birálat kivánalmait szigorubban alkalmaznók is; most hogy ezen társulatnak pár tagja már is elbizakodott, ennek egyenes oka a birálóknak tulságig menő magasztalgatása, aztán meg az a türhetlen visszaélés, mely a virágcsokrok szinpadra dobása által a néző közönség megkerülésével egy pár család részéről a botrányig üzetik, melyben az érdemes játszók saját mellőztetésöket a keserüség el nem titkolható érzésével szemlélik.

A tegnapi előadás egyébiránt a legsikerültebbek közzé számitható. Kornay huszárőrnagyot a még csak kezdő Cseke ur igen jól személyesité, egy hibája volt, min nem segithetett: tenor hangja nem talált a katonás szerephez. Ilont Smitt urhölgy adá; drámai felfogása, értelmes szavalása sok dicséretet érdemel. Székit Tóth ur adta ügyes felfogással, mint gyürüs legény megérdemelt tapsban részesült; a testvérével és imádottjával való találkozás drámai jeleneteit leszámitva, — melyek egyéniségével nem találnak — elejétől végig ujoncz létére is meglepő sikerrel játszott. A darab jó sikerét már előre is biztositotta a gyönyörü hanganyaggal rendelkező Benedek Irén k. a. mint Eszter; szebbnél-szebb népdalai viharos tapsokra ragadta a közönséget, azok egy részét ismételnie kellett; reggelig elnéztük, elhallgattuk volna, oly megragadóan játszott. Galamhosnét Pánczél Etelka k. a. személyesité a tőle megszokott routinenal. A kisasszony a társulat egyik gyöngye, akár ritka szép szinpadi alakját, akár jellemző szavalását, akár plasztikai taglejtését tekintve. A méltányló közönség már csak megjelenésére is tapsokban tör ki, mert megszokta tőle a kerekdedséget. Panna leányát Lackner k. a. adta; kit ez ideig csak kisegitőként használtak, de mai játéka sok részben olyan volt, hogy szerencsét kivánhatunk ma bizonyitott haladásához. Buzás falusbirót Kovács Gy. ur adta, ki ma is a régi jeles volt, kit lelkiösmeretes műgondjáért minden dicsérettel emlithetünk; neki csak egyet ajánlhatunk, hogy tökéletes legyen: ne vágyjék a karzat habotáira. Borbála nejét Jankovich Lujza k. a. személyesité remekül, egész othoniassággal, népies zamatu előadással, megtátszott a kisasszonyon, hogy őt a királyhágóntuli föld adta nekünk; tőről szakadt falusbiróné volt. Bandit Pápai ur adta oly élethün, minden árnyalatában oly jellemzőn, hogy a közönség őszinte elismerésének viharos tapsokban adta jeleit. Mindig jól átgondolt, élethű játékának akkora vonzó ereje van a közönségre, hogy nélküle nem is képzel darabot előadhatni. Pápai ur is e társulat fennállhatásának egyik „sine qua non“-ja. Buczkó egyházfi Kovácsy Bálint ur volt, nem nagy szerepét emberül betöltötte. Joviális módora ismételt tapsban részesült. Mártont a fiscalist Borosnyai István ur személyesité. Kitünő szinpadi alakkal, érczes hanggal bir, de nagyon a sugóra támaszkodik. Hiában szépitjük a dolgot urak és hölgyek! Száz szónak is egy a vége: a szerepet meg kell tanulni, mert a szerep nem tudás megboszulja magát. Ezt leszámitva, ügyesen játszott, a szereptudás birtokában pedig, szinpadi alakjánál, szép hangjánál fogva a társulat egyik legkiválóbb tagja lenne. Czinege Imre ur kisbirói mondókáját szabatosan, általános tapsot előidézve szavalta el. Pokol S. ur, Magyarosi J. Oros Gizella és Boér Ida kisasszonyok jól tölték be helyeiket.

A zsufolt közönség végig jól mulatott s azon igaz meggyőződéssel távozott szét, hogy e „magyar műkedvellői szintársulat“ kiváló helyet foglal el Fogaras közmivelődési, cultur életében.

Cató.

A törvényhatóságokból.

Kolozsvár sz. kir. város képviselő-testületének közgyülése.

1879. márczius 24.

Városunk képviselő-testülete ma népes és nem sok, de fontos tárgyu közgyülést tartott.

Nehány szentesitett törvényczikk szokásos kihirdetése után, az ő Felségeik házassági jubileuma alkalmával tartandó ünnepélyességek tárgyában az e végre kiküldött bizottság javaslata terjesztetett elő.

A közgyülés e programmot, melyet lapunk már egész terjedelmében közölt, minden vita nélkül elfogadta s keresztülvitelével ugyanazt a bizottságot és a tanácsot bizta meg, felhatalmazván a szükséges költségek utalványozására a házipénztárból.

Ezután ugyanazon bizottság és a pénzügyi szakosztály javaslata alapján a közgyülés a szegedi és tiszavidéki árvizkárosultak részére egyhangulag 2000 frtot szavaz meg.

A városi épitészeti szabályokat a belügyminiszter véglegesen helybenhagyván, ez tudomásul vétetik; hasonlókép tudásul veszi s illetőleg elfogadja a közgyülés az iparostanonczok iskoláztatása tárgyában alkotott szabályrendeleten a kereskedelmi miniszter utasitásai értelmében a tanács által előterjesztett javaslatot.

Özv. Gyulay Józsefnének, néhai Gyulay József nyugalmazott tanácsos özvegyének — nyugdijaztatás iránti folyamodványának tárgyalásánál egy kis vita keletkezik, melyben Szász Domokos, Züllich István, dr. Haller Károly s mások vesznek részt A nyugdijalapot ellenőrző bizottság ugyanis azzal a véleménynyel terjesztette elő az ügyet, hogy nevezett özvegyet nem ajánlhatja özvegyi nyugdijban részesitni, miután a fennálló s 1872 ben alkotott nyugdijszabály értelmében, a szabály életbelépésekor nyugdijt élvezett tisztviselőre vagy özvegyi nyugdijban részesült özvegyre a szabályzat nem terjed ki s igy annak alapján özv. Gyulay Józsefnének sem lehet igénye özvegyi nyugdijra, minekutána n. Gyulay József már 1857-ben nyugdijaztatott volt egy cs. kir. belügyminiszteri rendelet alapján, másfelől pedig nyugdijilletékeket nem fizetett, a mi pedig egyik föltétele a nyugdijképességnek. Hanem azért a bizottság tekintettel praecedens esetekre, tekintettel az özvegy teljes vagyontalanságára és keresetre nem képes aggkorára s tekintettel végre néhai férje elismerést érdemlő szolgálataira: évi 180 frt összeget ajánlt neki kegypénz czimen megszavazni.

A közgyülés Szász Domokos abbeli inditványával szemben, hogy e kegypénzt a néhai Gyulay József tanácsosi fizetésének (735 frtnak) egyharmadában állitsa meg, a nyugdijalapot ellenőrző bizottság által ajánlott évi 180 forintot szavazza meg.

Hosszu vitára szolgáltatott okot a tárgy, mely ezután került szőnyegre, t. i. a feletti határozathozatal, hogy a városi bizottság mely pénzintézeteket jelöl meg az árvapénzek elhelyezésére az árvaszéknek.

E kérdés, melyben az uj gyámsági törvény névszerinti szavazást rendel el, még pedig ugy, hogy az illető szavazatáért vagyonilag felelős, már elő volt terjesztve a mult közgyülésen is; de akkor megoldatlanui maradt. Ezuttal a polgármester terjesztett elő egy határozati javaslatot, mely az árvaszéket egyszersmindenkorra felhatalmazza, hogy a heverő árvapénzeket a jelenleg Kolozsvárt létező s takarékpénztári jelleggel biró pénzintézeteknél lehetőleg arányosan felosztva helyezhesse el.

A discussio a körül forgott, hogy a városi bizottság tagjai nem vállalhatnak örök időkre kezességet a jelenleg bármily szolid hitelü pénzintézetekért sem.

Hosszabb vitatkozás után, melyben dr. Haller, Züllich I., Szász Domokos, a polgármester, Váradi K, Horovitz S., Hutflesz K., Nagy Lajos és még mások vettek élénk részt, a polgármester határozati javaslata oly formulázással fogadtatott el, névszerinti szavazás utján egyhangulag, hogy az árvaszéknek az árvapénzek elhelyezése három évi tartamra adatott felhatalmazás s mind az 5. jelenleg Kolozsvárt létező pénzintézet, t. i. Takarékpénztár, Egyesült erdélyi takarékpénztár, Hitelbank, Kisegitőpénztár és Iparos-kölcsönpénztár kijelöltetett olyan pénzintézetül, melyeknél az árpénzek ez idő alatt gyümölcsözés végett elhelyezhetők.

Végül még két tanácsi előterjesztést fogadott el a közgyülés; az egyik szerint Kovács István kérelme — a neki eladott közhely vételára utáni kamatok elengedése iránt — elutasittatott. A másik határozattal a közgyülés Bán István mezei rendőrfőnöknek a feleki felügyelőségtől való felmentése iránti elutasitó tanácsi intézkedést elfogadta s nevezett rendőrfőnököt a felügyelőségtől az uj szervezésig nem mentette föl.

Ülés vége 6 órakor.

Irodalom és müvészet.

A szinház köréből.

Molnár György, szinházunk új müvezetője, nagy tevékenységet fejt ki, hogy működésével megfelelhessen a hozzá kötött várakozásnak. Mint értesülünk Bécsben is, Budapesten is abból a czélból időzött, hogy szinházunk repertoirját érdekes s valóban új ujdonságokkal szaporitsa. Budapesten Molnárnak a többek közt sikerült Szász Károly jeles drámairónktól a nyári szinidényre egy historiai hátterü új vigjátékot nyerni, melynek tárgya Mátyás király és Bánffy Dénes közt való barátság.

A jeles iró e műve a kolozsvári szinpadon adatik először; ez a mennyire megtisztelő a kolozsvári szinházra nézve ily nevezetes irótól, ép oly elismerésreméltó vivmány az uj müvezetőtől. Herodes tragediának előadhatási jogát is megnyerte Molnár Szász Károlytól, mely Tóth József idejében a nemzeti szinpadon kitünő hatással adatott elő s melyet a nemzeti szinház a jövő télen ujra elővesz. A tragedia utolsó felvonását jeles irónk átdolgozta s a jövő télen igy kerül először a kolozsvári szinpadra; Szász Károly megigérte, hogy e tragoediájának előadásán személyesen meg fog jelenni.

* * *

Molnár most dolgozik a nyári szinidényre tervszerü beosztásán. A nyári szinházban csak bohózatos vigjátékok fognak előadatni s a Molnár rendezése alatt tapasztalt gyors és rövid előadásokkal, mint ez a nyári időszak alatt kivánatos is a meleg időben és a szabad üde légre vágyó közönség iránti tekintetből. Főszempont az igazgatóság előtt, hogy kellemes szórakozást nyujtson a közönségnek s minél több ujdonságot adasson elő, hogy kikerülje a mult nyár deficites állapotát, mely 5 hó alatt az egész évi subventiót fölemésztette. A nyárra középfaju uj szinműveket igértek Berczik, ifj. Ábrányi Kornél, Toldy István és mások. Uj operettek lesznek Boccaccio Souppétól, Kis herczeg Lecoquetól, mindjárt a nyár elején Ninisz. Látni fogjuk a „Képzelt beteget“ is teljesen a spectaculum közjátékokkal, ének, táncz, zenével s a hires doctorrá avató szertartással. Tervben van a nyár végén Bem erdélyi hadjáratát is előadni, mely Budán oly nagy érdekeltség mellett 100-or adatott Molnár igazgatása alatt.

* * *

A személyzet kiegészitésére szerződtetett tagokkal megerősitett szintársulatunk, az uj szini idényt két napi szünetelés után, már május 3-án kezdi meg, a szinházban 5 előadást adván, melyekre apr. 21-étől az előkészületek kezdődnek; az uj tagok e 10 napra nem igényelnek dijt s igy elismerést érdemelnek, hogy szinházunk ügyében áldozatot hozva, jobb jövőt segitsenek teremteni a kolozsvári szinháznak. A bemutató 5 előadás után hosszasabb szünet lesz, mely alatt a nyári szinházban kezdődő előadásokra fognak készülni.

Nyáron át hetenként 3, legfeljebb 4 előadás lesz, melyre bérletek nem adatnak. A végleges és teljes szervezés végett a nyár folytán több szinész próba föllépéseket teend, kik a sikerült föllépés esetében szerződtetni fognak, igy alkalom lesz adva a közönségnek és a választmánynak, hogy csak az érdemeseket nyerje meg a kolozsvári szinpadra. Augusztus hóban 4 próbaföllépésre hivta meg Molnár a pesti körök előtt már is feltünést keltett Ramasetter Jolánt, ki most végzi a szini tanoda 4-ik évét s a fiatal naiv szerepkörben, mind tehetsége, mind elegantiája és feltünő szép alakjánál fogva nagy reményeket keltett.

A nyomasztó deficitek miatt a nyári időszakra nem lehetett megterhelni a budgetet s a különben is jövedelmezőtlenebb időszakot, ezért találta czélszerünek a választmány Molnárral egyetértve a teljes szervezést az őszre hagyni.

Szóval elég jó auspiciumokkal nézhetünk a jövő saisonra.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

A helyi kir. törvényszék, mint fegyelmi biróság márcz. 22-én tartott végtárgyalást Donovák G. helyi városi jbirósági végrehajtó felett. A tárgyalást Biró Pál elnök vezette, birák voltak: Frink, Nesztor, kir. ügyészséget képviselte: Bodor.

A tény, melyért D. G. vád alá lett helyezve, következő: Fazakas Julia felperesnek Borba Pável és neje elleni 1 frt 83 kros perügyben 1878. julius 3-án D. G. végrehajtást foganatositott s az erről felvett jegyzőkönyvet akként szerkesztette, mintha alperesek a foglalás alkalmával jelen lettek volna, nekik a végzés tartalmát megmagyarázta és kézjegygyel ellátott vevőiket is a jegyzőkönyv alá irta, jóllehet alperesek egyik sem volt jelen a foglalásnál, sőt a végrehajtási végzés is csak 13 nap mulva lett egyik alperesnek kézbesitve. Vádlott maga is beösmerte, miszerint szabálytalanul járt el, s mentségül csak azt hozta fel, hogy időkimélés tekintetéből otthon készitette meg a jegyzőkönyv egy részét, s ezt szokta tenni más ügyekkel is, Ügyészség képviselője véginditványában kérte a törvényszéket, hogy Donovák Gézát itélje vétkesnek az 1871. VIII. t. cz. 20 §. a. pontjában irt vétségben. A büntetés kinevezésénél tekintetbe veendőnek vélte, hogy vádlott többszörös szabálytalanságot tanusitott, mert a helyett, hogy a törvénykezési rendtartás abbeli rendelkezését kereste volna, mely elő van szabva, ha a végrehajtást szenvedő nem található meg, ugy szerkesztette a jegyzőkönyvet, mintha jelen lettek volna; ezen kivül vevőket, tudtok és beleegyezésök nélkül, jelenlétükön kivül irta alá, végül a végrehajtást elrendelő végzést csak a foganositás után 13 nappal kézbesittette. Hangsulyozta, hogy oly okmány kiállitásával tanusitott szabályellenességeket, mely magán és közjogi szempontból is fontos, annak alapján jogok érvénye-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

sithetők, jogok veszhetnek el. Első sorban érintvék az igénykeresetek. bünügyi szempontból pedig, a bp. 275. §. értelmében, az ily jegyzőkönyvnek bizonyiték-erő tulajdonittatik, netaláni sikkasztás esetén ily, szabálytalanul kiállitott jegyzőkönyv alapján valaki ártatlanul incriminalható, mert, mint jelen esetben is történt, polgári per utján annak idejében nem tett senki kifogást a jkönyv szabálytalansága ellen. Végül fölemliti, hogy jelen, többszörösen minősült vétség, mennyiben hamis aláirások történtek, igen közel áll a büntény minősitéshez, mely a beszámitást sulyosbitja, s miután hasonló esetek, többféle tekintetből megmérhetlen kárt okoztatnak, s közvetve a biróságok tekintélyének is hátrányára van. a harmadfoku büntetést alkalmazva, vádlottat 50 frt pénzbirságban kérte elmarasztalni. Vádlott védője Dr. Isaku Aurél, jelen esetet, csak kisebb rendetlenségnek kivánta minősittetni, melynek elintézése az elnök hatáskörébe tartozik. Vádlott felmentését kérte. A biróság D. Gézát 20 forint pénzbirságra itélte. Vádlott felhivást jelentett.

Adakozások az alföldi vizkárosultak javára.

A tegnapelőtt közlött adakozások két gyüjtő-ive a következő:

Fekete Ferencz ivén: Fekete Ferencz 2 frt, Kovács Albert 1 frt, Kerekszegi Sándor 20 kr, Benedek János 40 kr, Gara Károly 5 kr, Székely Sándor 50 kr, Tóth Mózes 80 kr, Florián Antal 50 kr, Frölich Géza 70 kr, Zelinger Jánosné 10 kr, Vizi József 10 kr, özv. Láposiné 20 kr, Csiki József 10 kr, Fülöp Mihály 10 kr, Deák Károly 10 kr, Kozma József 10 kr, Fekete Ferenczné 50 kr, ifj. Fekete Ferencz 25 kr, Fekete Mari 25 kr, Tóth József 10 kr, N. N. 1 frt, Warga Gyula 20 kr, Henpel Lajosné 50 kr, Kovács Ferdinánd 20 kr, Kovács Ferdinándné 20 kr, Simon Ferencz 20 kr, egy katona 20 kr, Ilosvai Gábor 20 kr, Lengyel József 10 kr, Somlyai Mihályné 10 kr, Molnár András 20 kr, Benedekné 20 kr, Zelinger János 20 kr, Fodor Albert 10 kr, Barabás János 10 kr, Reiter György 50 kr, Slumbrech Márton 10 kr, Frölich Árpád 1 frt, valaki 50 kr, valaki 15 kr, összeg 14 forint.

Kecskeméthy Samu 2 darab arany, László János 2 frt, László Jánosné 2 frt, Boér Miklós 1 frt, Tokaji János 1 frt, Pásztor Sándor 1 frt, Esztegár Kajétán 1 frt, Turcsa Emanuel 1 frt, Fosztó László 1 frt, Sámuel Áron 50 kr, Vizi Farkasné 1 frt, Moldván János pap 50 kr, Hirsch Adolf 1 frt, Halmágyi Jankó 1 frt, a helybeli szegénysorsu földmives osztály adakozott összesen 5 frtot, összesen 19 frt és két darab arany.

Ujabban adakoztak:

Szabó Adrienne k. a. az általa rendezett sorsjáték jövedelmében 20 frt. Egy nevelőnő 5 frt. Dietrich Sámuel czég üzleti és gyári személyzete 25 frt. A kül-magyar-utczai népiskola növendéke együtt: 4 frt 20 kr. (A névsort holnap közöljük). Együtt: 54 frt 20 kr. Ehez hozzáadva eddigi gyüjtésünk eredményét, mely legutóbbi kimutatásunk szerint: **1241 frt 89 kr**, 2 drb aranyot és 1 orb ezüst huszast tett, összes eddigi gyüjtésünk főösszege: **1296 frt 09 kr.**

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1879. márcz. 26.

— **A nemzet hazafiságához** és emberbaráti szeretetéhez folyamodunk itt ujolag szerencsétlen alföldi testvéreink érdekében. A király, a legelső magyar ember könnyei lehetlen, hogy könnyre ne fakasszák e hon minden gyermekét s a fájdalom, melyben ő vele egy világ osztozik, ne nyilaljon a magyar ember szive mélyébe. Az anyát, ki ölelve gyermekeit élve temettetett a hullámok közé, nem támasztja életre a részvét, de a kiknek egy élet keresménye pusztult el s keserübbé lett számára az élet, mint a halál, a nemzeti és emberbaráti szeretetnek kell letörülni könnyeit. Külföld meginditó módon fejezte ki részvétét a szerencsétlen idegenek iránt, legyen a nemzet könyörületes saját vére iránt.

— **Bogdani Vanda** Meere grófné asszony ma tartja hangversenyét a nemzeti szinházban. A grófné az énekmüvészet terén olyan kiváló jelenség, s Európa majd minden nagyobb szinpadán olyan diadalokat aratott, hogy semmi kétségünk azirránt, miszerint a vendégmüvésznő közönségünk elismerését is teljesen ki fogja vivni; a mai hangversenyt ennélfogva a legmelegebben ajánljuk a közönség figyelmébe annál is inkább, mivel Bogdani asszony ezuttal csak egy hangversenyt ád.

— **Nyilt számadás.** A szegedi és tiszavidéki árvizkárosultak részére városunk polgármesteri hivatalához következő könyöradományok folytak be. 1) Kolozsvár sz. kir. város adománya 2000 frt, 2) Erdélyi orsz. muzeum egylet 200 frt, 3) Mlt. Nagy Béla m. kir. pénzügy-igazgató ur gyüjtése, a helybeli m. kir. pénzügyi hivatalok összes tisztikarától 63 frt, 4) A kolozsvári tüzoltó laktanyában lakó tüzoltók személyzetének adománya, Waszi Zsigmond felügyelő gyüjtő-ivén beadatott 9 frt, 5) a „Pannonia" szállodában tartott népénekes estélyből beadatott 15 frt, 6) a város öt kerületében hatóságilag eszközölt gyüjtésekből befolyt: a) a belváros I kerületéből Lőrinczi József kerületi jegyző gyüjtő ivén 601 frt 17 kr, 1 darab tallér, 2 drb. egy forintos, 11 drb huszas és 2 drb ¼ frtos, b) a belváros II-ik kerületéből Kele Izrael kerületi jegyző gyüjtő ivén 594 frt 80 kr, c) a külközép és külmagyar kerületből Rischányi János kerületi kapitány gyüjtő ivén 421 frt 20 kr, 3 drb tallér, 2 drb huszas, 1 drb ezüst törökpénz, d) a külmonostori és külszén kerületből Ajtai Lajos kerületi jegyző gyüjtő ivén 286 frt 61 kr, 1 tallér, 1 drb ½ huszas, e) a hidelvei kerületből Csiki Mihály kerületi kapitány gyüjtő ivén 141 frt 37 kr, f) a kétvizközti kerületből Philippi Gyula kerületi kapitány gyüjtő ivén 65 frt 40 kr, város tisztviselői kar 100 frt, összesen: 4497 frt 55 kr, továbbá ezüst pénzben: 5 drb tallér, 2 drb 1 frtos, 13 drb huszas, 2 drb ¼ frtos, 1 drb ½ huszas és 1 drb ezüst törökpénz, mely összeg rendeltetése helyére, a m. kir. nmlt. belügyminiszter urhoz küldetett fel. Az adakozók névsora külön közleményként fog a helybeli lapokhoz mellékelve közöltetni. Kolozsvártt, 1879. márczius hó 25-én. Simon Elek kir. tanácsos és polgármester.

— **Br. Bánffy Ádámról** az „Ellenőr"-ben a következő érdekes sorokat olvassuk: „Báró Bánffy Ádám, e mükedvelő erdélyi főur igaz müvészet keretébe illő alkotásairól már több izben tettünk említést a kolozsvári lapok után. Elmondtuk, mint él a báró visszavonultan választuti kastélyában s farag, gyur, vés, dolgozik mint egyszerü kézmüves s a legszebb müfaragványok és majolicatárgyak kerülnek ki ügyes keze alól. A székesfehérvári kiállitás látogatói meg fognak ismerkedhetni báró Bánffy müveivel, melyek egy részét ma már Budapesten is láthatni Testori váczi-utczai kereskedő első emeleti termeiben. Itt van ideiglenesen elhelyezve amaz óriási szekrény, melyen a báró két éven át dolgozott, továbbá a két szék, melyek a szekrénynyel együtt a műfaragás valódi remekei. A báró azonban a majolica-készitésben is mester s mint ilyen Francziaországban tett tanulmányokat. A székesfehérvári kiállitás egyik kiváló tárgyát mindenesetre ama kályha fogja képezni, melyet Bánffy csak nem rég fejezett be s két embere által Erdélyből a kiállitás helyére szállittat. A kályhát müvészi kivitelü csoportok diszitik, melyeket régebben lapunk is leirt. Különösen kiváló a magyarok első csatáját ábrázoló csoport, mely Testorynál is látható. Szinte bámulatos, hogy a durva agyagból, mily élethü jeleneteket, az alakok mily jellemző kidomboritását, az öltözetek, a pánczélok, fegyverek mily élénk és találó rajzát állitja elénk a mű mestere. Van különben számos más tárgy is, igy palisi genreban készült tálak, korsók a magyar vezérek dombor müvü alakjaival, csutorák, melyek sok tekintetben kitünőek. Végre nem szabad megfeledkeznünk egy kis tányérról sem, mely a bárót mint jeles edényfestőt mutatja be. A tányérra festett bivalyt müértők a legsikerültebb alkotások egyikének mondják. Részünkről csak a mükedvelő közönség figyelmét akarjuk e tárgyakra fölhivni, a nélkül, hogy ezek megérdemlett méltatásába bocsátkoznánk. Testory ur szives készséggel nyitja meg termeit a látogatók előtt, kik itt Bánffy báró munkáin kivül a magyar müipar egyéb szép darabjaival is megismerkedhetnek. Örvendetes tanuságot tesznek ezek müiparunk folytonos haladásáról és gyarapodásáról; pedig mily csekély idő nagy eredménye ez. A kedv, a vállalkozó szellem most már megvan az illetőkben: mükedvelőink, mint azt Testorynál láttuk, munkát, keresetet is adnak a dolgos kezeknek, s ha majd, a mi várható, idővel a megfelelő izlés, csin is hozzájárul a munkához, akkor a magyar müiparral teljes okunk lesz megelégedve lenni. Az utóbbi szempontot tekintve pedig báró Bánfly Ádám működése a legnagyobb elismerésre méltó.

— **Bánffi-Hunyadon**, mint lapunkat értesitik, f. hó 23-án vasárnap este rendezett hangverseny, közvacsora és bál a legszebb eredménynyel folyt le, a mennyiben a bevétel 667 frt 68 kr. volt, melyből 40—50 forint kiadást levonva, a tiszta jövedelem 600 forinton fölül áll! Ez oly eredmény, melylyel nemcsak szegedi testvéreink, de a fáradhatlan rendezők is meg lehetnek elégedve. Ezen fényes eredmény kivivásában legtöbbet fáradtak özv. Kaszó Dénesné és Gyarmathy Zsigáné urasszonyok, valamint Agh Ferencz és Modt Alfréd urak és fáradhatlan szép pinczérnők, kiket első sorban kell vala emlitenünk. A hangverseny részletei u. m. Az ottani tanitó urak által előadott „A vén czigány" quartette; — Gyarmathy Zsigmond ur „Felolvasás"-a, Szentmarjay Róza k. a. által „A cornevillei harangok"-ból erőteljes hangon és szabatosan elénekelt couplet; — Keresztes Bella k. a. szavalata, Szentmarjay Dezső és az ősz Vajna Miklós tilinkó duetje (Gajzágó Antalné szül. Simay Irma urasszony zongora játéka helyett), Herman Terka (Vörösmarty Mihálytól „Az árvizi madár" czimü költemény) szavalata s végül a Wendelin Arthur ur hegedü-solója-egyenkint és együttesen mind a legjobban sikerültek. A Keresztes Bella k. a. által meghatóan elszavalt alkalmi költeményt „Az árvizi árvá"-t Komócsy József a k. a. számára épen ez alkalomra irta és az nyomtatásban még nem is jelent meg. A közvacsorán még ott láttuk: Keresztes Sándorné, Miller Dánielné, Röszler Sámuelné, Ignácz Károlyné, dr. Magos Károlyné, Keresztes Árpádné, Schönhut Vilmosné, Modt Alfrédné, Knöpfler Károlyné, Bod Lászlóné, stb. urasszonyokat; a közvacsora védnőknője a jótékonyságáról máris ismeretessé vált br. Jósika Sámuelné szül. br. Jósika Irén ő nagysága egész közvacsora alatt jelen volt és mindenki iránt a legszivélyesebb kedvességgel viseltetett s csakis a közvacsora után a bál kezdetén távozott haza Zentelkére. — Mint pinczérnők a legnagyobb tevékenységet: Keresztes Bella, Varju Cornelia, Szentmarjay Róza, Herman Teréz, Binder Laura, Fekete Nina, Deák Mari és Kata, Agh Róza, Horváth Irma, Fekete Luiza, Téglás Józéfa, Gajzágó Terka stb. kisasszonyok fejtettek ki és igyekeztek „Az árvizi árvá"-k könyeinek felszáritására minél többet összegyüjteni. Zsarolásról azonban szó sem volt; ámbár a szép kisasszonyok az egyes tánczokat is jó pénzért vesztegették! Különösen egyik k. a. a 2-ik franciát 5 frtért adta el; jótékonyságból szabad pénzért is tánczolni! Emlékezzünk csak a pesti hires 1000 frtos csókra! A bál a hajnali órákig tartott s mindenki azon tudattal távozott, hogy a bánffi-hunyadi lelkes közönség által rendezett hangverseny — közvacsora — bálban jótékonyan és jól mulatott. — (S. S.)

— **Az állami** tanitó-képezde, az ev. ref. főtanoda és az unit. főtanoda ifjuságának ének- és zenekara — a mint értesülünk — a szegedi vizkárosultak részére egy hangversenyt fog rendezni. Előre felhivjuk rá a közönség figyelmét. A müsort közelebbről közöljük.

— **Meghivó.** A kolozsvári polgári lövészegylet évi rendes közgyülése a már kihirdetett napon a részjegy birtokos urak kellő számu meg nem jelenése miatt megtartható nem lévén, a közgyülés ujabban 1879. martius 30-án d. e. 11 órára határoztatott, melyre a részjegy birtokos urak tisztelettel meghivatnak és pedig azon megjegyzéssel, hogy az alapszabályok értelmében, tekintet nélkül a meg nem jelentekre, a közgyülés meg fog tartatni. A kolozsvári polgári lövész-egylet igazgató választmánya nevében Inczédi Sámuel, alelnök. Schopf Gyula, egyleti titkár.

— **Hivatalos király-fiozam.** Közelebbről a helyi kir. ügyészség megkeresésére egy társ. hatóság következőleg válaszolt: van szerencsém a kir. ügyészséget hivatalos illemmel értesiteni, miszerint amaz ügyiratok a II. biróságtól még nem hatoltak le (!) Ugy látszik, nem csak a municipalis tisztviselők értenek hozzá.

— **A „Hillária"** dalegylet e hó 22-ikén lelkesedéssel vette közszeretetben álló elnöke Groisz Károly urtól azon értesitést, hogy a kolozsvári zene-conservatorium és dalegyletek javára kezdeményezett hangverseny 1013 frt 57 krt tevő tiszta jövedelme a szegedi viz által károsultaknak engedtetett át. Tagadhatatlan, Liszt Ferencz világhirü mesterünk szives közremüködése kelté e nagy részvétet városunk diszes közönségében. E napot megörökitendő L. F. arczképének diszes példánybani megszerzése iránt egy müködő tag inditványára a kebelben megnyitott aláirási iven szépen adakoztak. x.—y.

— **A tordai dalkör** idei rendes közgyülését f. hó 23-án tartotta meg, a mely alkalommal több kebli ügy elintézésén kivül az uj tisztviselői kar lett megválasztva. Elnökké választatott egyhangulag a tordai dalkör iránt mindég nagy érdekeltséget és rokonszenvet mutatott dr. Damokos Antal kir. törvényszéki elnök, a mely választás által a dalkör a valódi érdemet akarta tehetséghez mérten megjutalmazni. Alelnökök lettek: K. Nagy Imre és Moldován Gergely; titkár: Iszlai Márton; jegyző: Barducz Imre. A gyülésen Iszlai M. titkár által a mult évre vonatkozólag előterjesztett jelentésből kitünik, hogy választmányi ülés tartatott a mult évben 13, melyeken a választmány 68 ügyet intézett el. A pártoló tagok száma volt 84, a működő tagoké pedig 28. Anyagi tekintetben a pénztár jelenlegi állapota 258 frt 51 kr. maradékot tüntet fel, a mult évi tagsági dijakból pedig még 84 frt nincs behajtva. Megemlitem, hogy a gyülés Miksa Elek volt dalköri elnök s jelenleg országgyülési képviselőhöz egy hála feliratot határozott intézni, s több a zeneirodalom téren érdemeket szerzett férfiakat (Erkel Ferencz, Erkel Sándor, id. Ábrányi Kornél, Hubert Károly, Oberti János) az egylet tiszteletbeli tagjává választotta meg. A dalkör ünnepélyét estve a „Koronában" egy szépen sikerült banquette zárta be.

— **A szegedi** árvizkárosultak részére Tordán folyó hó 22-én a Homokay szintársulata utolsóelőtti előadásul jótékony czélu előadást tartott, a mikor Szigligeti „II. Rákóczy Ferencz fogsága" czimü szinmüve adatott elő. Tekintve a megjelent közönség nagy számát: az előadás szépen jövedelmezhetett.

— **A tordai kebeles polgárok választmánya** az árvizkárosultak részére szintén 500 frtot szavazott meg, ezenkivül pedig ugy a dalkör mint a tordai nőegylet hasonczélból „fillérestélyeket" fog legközelebb rendezni, a mely estélyek, hogy szép összeget fognak behajtani — kétségtelen. F. hó 23-kán nekünk is bámulatunk tárgyát képezte az Edison által feltalált „phonograph" productiója, a mely bebizonyitotta, a mit eddig lehetetlennek tartottunk — hogy a hangot is meg lehet fogni. (n.)

— **A mint lapunknak irják**: Nagy-Szebenben az ottani magyar mükedvelői társulat f. hó 23-án Szigligetinek kitünő vigjátékát a „Mamát" adta elő. A szereplők mindnyájan — szokott módon — igen jól megoldották feladatokat; a férfiak közül: dr. Borosnyoi Béla, a társulat élitető lelke, Hoszszu Gyula jogász, a nők közül: dr. Borosnyainé, a szép és intelligens közönség részéről a legtöbb tapsban részesültek, a melyet szép játékukkal méltán ki is érdemeltek. Ez érdekes előadás a jótékony czélra meglehetősen jövedelmezhetett. Folyó hó 35-én a német mükedvelői társulat játszik a szegediek javára, a melyről más alkalommal. S . . . s

— **Rudolf** trónörökös pénteken tartotta Prágában második nyilvános előadását a spichereni ütközetről, melyet most részletesen leirt, s azt a szó legszorosabb értelmében gyalogsági ütközetnek mondá és ugy tünteté föl, mint legtanulságosabb példáját az ujabb kornak arra nézve, hogy a jól kiképzett gyalogság mire képes. Az elért eredményt a trónörökös a porosz gyalogság szervezetének előadásával indokolja. A nagyszámu hallgatóság rendkivüli érdeklődéssel és tetszéssel kisérte az élénk és tudományos előadást. A jelenlevők közt, kik Koristka tanáron kivül mind katonák voltak, ott volt br. Philippovich táborszernagy is.

— **A rosz ut áldozatai.** P.-Ladányban a mult szerdai vásár alkalmával, az oda menők közül három ember a város alatti töltésnél levő sárba lóval szekérrel belefuladt. Sajnos, hogy az ottani hatóság nem tette meg az előzetes intézkedéseket arra, hogy ily szerencsétlenség ne történt volna; s csak miután megtörtént a baj, sikerült nagy nehezen kieszközölni az idegen utasoknak, hogy a veszedelmes helyre legalább éjjelre őr állittassék.

— **Szerelmi komédia**, melynek svomoru a vége. Nagyváradat nehány hete egy szerelmi história tartja izgalomban, mely sajnos, nagyon szerenksétlenül végződött. Egy kereskedőnek ugyanis szép fiatal felesége s az asszonykának fiatal jogász ismerőse volt; — eddig egészen rendes a dolog. A férj, sehogy sem volt megelégedve a helyzettel. Pedig nagyon nehezen lehetett rajta változtatni, mert a „barát"-tal párbajozni egy öreg kereskedőnek képtolenség lett volna, az asszonyt elkargetni, mert hat apró gyerek kapaszkodott a szoknyájába, szintén nem tartozott a lehetőségek közzé. A férj tehát elment egy igen tekintélyes, és sokféle módon kitüntetett polgárhoz s elpanaszolta annak keserüségeit. Ez elhivatta magához a jogászt, hol aztán hapaczitálta a férj, előadva helyzetét, emlegetve gyermekei sorsát, héza becsületét, hogy a fiatal ember megigérte, hogy el fogja hagyni a várost, s másut folytatja tanulmányait. Nem váltotta be szavát. Ptt maradt, folytatta a botrányt. A szegény öreg kereskedőben végre is fölforrt az epe. Meg kellett boszulni magát. Megbizta szolgáját, hogy egy fejszével döngesse el azt a hitvány Don Juant. A szolga megfelelt a meghizásának tökéletesen, s ütött a jogászra egy nehányat, hogy as ájultan rogyott össze. Sőt, ha nem tulzás az orvosok aggodalma, a jogász bele fog halni a visszatorlásba.

— **Dóczy Lajos** a „Csók" szerzője és udv. tanácsos Bécsben tegnap jegyet váltott Mayer Helén kisasszonynyal, Mayer Albert ottani gyáros leányával.

— **Az árvíz pusztitásai.** Egyik budapesti lap egy kis statisztikát állitott össze az 1877-ben megjelent „A magyar korona országainak helységnévtára" hivatalos adatai alapján. Összeállitása feltünteti a szegedi katastrófa következtében viz alá került városok és községek lakósainak, házainak és határainak holdak szerinti számát; u. m.:

	Ház.	Lakos.	Hold.
Szeged	9566	70,000	138,946
Dorozsma	1820	9688	32.359
Tápé	477	2472	8014
Algyő	425	2914	2243
Összesen:	**12,288**	**85,074**	**181,562**

Ezen adatok vonatkoznak Szegedre és közvetlen környékére, melyet a Tisza árja elborított. Megjegyezzük, hogy a vizár nagyobb területre hatolt, mint a mennyit ez adatok feltüntetnek, mert mossa más községek határait is. A mi a házakat és a lakosság számát illeti, azt lehet mondani, hogy 12,000 ház esett az árviz áldozatául és 84.000 omber lett hajléktalanná a nagy csapás következtében.

— **Szegeden** az első hetivásárt f. hó 21-én tartották meg. Több volt az eladó, mint a vevő. A vizes vászon és a pamutszövetek eladása nagyban folyt. Ezenkivül még vaj, tojás, paprika, hagyma, továbbá kefék, ecsetek, szalonna és kenyór nagy mennyiségben keltek el. Egy uj kereskedelmi czikk a polgárok nagy örömére a kormány engedelmével bevitt „szüz dohány", százötven ezer zsák dohány szabadvásárra bocsáttatott. Roppant mennyiségben kelt ezen czikk. Száz meg száz polgár ellátta magát évekre dohánynyal. Ha meggondoljuk, hogy egy csomó dohány 3 krba került, könnyen elképzelhetők, hogy az egész készletből egy csomó sem maradt.

— **Egy jelenet a szegedi vésznapokból.** Egy középkoru szegedi nőt vittek az egyéves önkénytesek csolnakukon háza romjai közé, hogy a mi még megmenthető megmentsék. Megérkeztükkor szomoru hangon ezeket beszélte el: „Látják uraim, azt a fát? (egy körtefára mutatott) az alatt kell, hogy szegény ősz atyám feküdjék. Szemtanuja voltam azon küzdelemnek, melyet a halállal szemben kiállott. Midőn a viz jött, én e szétrombolt fészer tetejére menekültem. Atyámat a fa mellett találván az ár, rákapaszkodott. Öreg testével nem birt annyira felmászni, hogy a viztől ment lett volna, a dühös ár habjai folyvást mosták törődött testét. A hidegtől és a félelemtől egyszerre gyötörve, majdnem örjöngésbe esett a szegény öreg. Nem is annyira emberi, mint inkább állati hangokat hangoztatva, balkezével folyton hosszu ősz haját simogatta, vagy tán tépte is. A ház hü őrzője, egy kis erdélyi faj kutya, nem messze a fától egy szalmaágyra menekült. — A szegény állat, mintha segiteni akart volna gazdáján, többször megpróbálta lábait a vizbe mártani, hogy urához siessen, ez azonban nem sikerülvén, pillantását folyton az öregre csüggesztő. Hogy atyámnak a küzdelme mennyi ideig tartott, nem tudom megmondani. Később egy ideig egészen csendesen, megdermedve, vagy talán már meg is halva, állott még a fán, egyszerre egy recsesenés hallatszott, s szegény jó atyám eltünt szemeim elől: magával vivé kis pénzünket is. A kis állat még a vizben sem akarta szemei elől elveszteni ősz gazdáját, azon hely felé szegezte szemeit, hova az öreg leesett. Ezen kinzó látványnak szemtanuja voltam s annyira el voltam fogulva szerencsétlen helyzetemmel, hogy nem voltam képes egyetlen szót küldeni szeretett atyámhoz. Én még ezután egy óra hosszáig lehettem azon a helyen, midőn a mentőcsónak megérkezett s a szárazra vittek." Ezen megható jelenet után harmadnapra mentek az önkénytesek a végzetes helyre. A kis kutya még mindig ott feküdt a szalmaágyon. Látásunkra fejét nyöszörögve hajtotta le. Felvették a hü állatot és csolnakukon a szárazra vitték.

— **Egy bölcsészettudor**, volt k. főgymnasiumi és főreáliskolai rendes tanár, igen jutányos feltételek mellett egyeseknek vagy társaságnak a német nyelvből, általános irodalomtörténetből, aesthetikából előadásokat kiván tartani, vagy középiskolai tanulóknak a középiskola tantárgyaiból privát órákat adni. Tudakozódhatni a szerkesztőségnél.

A „KELET" magán távirata.

Feladatott **Budapesten** mar. 26. 10 ó 30 p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra mar. 2.6 10 ó 50 p. d. e.

Királynénkat a walesi herczeg Dowerben üdvözölte.

Tisza elnöklete alatt az enquette elhatározta: Szeged körül a töltést megcsináltatni, fehértót levezetni; a költség és jogi kérdések azonban függőben hagyatnak.

Szapáry pénzügyminiszter a tiszai deputatiónak megigérte, hogy a tiszavölgyi kölcsönre nézve még áprilban terjeszt elő törvényjavaslatot.

Salisbury a parlamentben kijelenté, hogy az angol hajóhadat visszavonja, mert Oroszország végrehajtja a berlini szerződést; mindazonáltal Törökország kérheti Anglia segitségét.

NEMZETI SZINHÁZ.
Bérlet 153-ik sz.

Kolozsvárt, csütörtökön, márczius 27. 1879.

SZÉP GALATHEA.

Operette 1 felvonásban. Irta Poly Henrion, zenéjét Souppé. Rendező Szilágyi.

Ezt követi:

Tiz leány s egy férj sem.

Operette 1 felv. Souppé Ferenczről.
Rendező: Szilágyi.

Kezdete pontban 7 órakor.

Érték- és váltófolyam.

1879. márczius 24.

Magyar aranyjáradék	86.20.
„ kincstári utalv. 1 kibocsát	—.—.
„ „ „ 2 „	119.60.
„ keleti-vasut elsőbség 2 „	77.—.
„ „ állami kötvény 1876 év	67.50.
„ vasuti kölcsön	103.75.
„ földtehermentesitési kötvény	82.25.
temesi „ „	78.25.
erdélyi „ „	76.90.
horv. slavon „ „	87.—.
magy. szőlődézma váltság „	84.50.
Oszt. egységes államadósság papirban	64.50.
„ „ „ ezüstben	64.75.
„ aranyjáradék	77.15.
1860. államsorsjegy	117.75.
Oszt. nemzeti bank részvény	794.—.
„ hitelrészvény	243.25.
magyar. hitelbank	234.25.
Ezüst	—.—.
Cs. k. arany	5.53.
Napoleond'or	9.32 5/10.
Német birod. mark	57.50.
London	117.20.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

Nyilttér.*)

Alólirtak ezennel bizonyitjuk, hogy Endes Lajos és Vinkler Frigyes urak között fennforgott becsületsértési ügy, az ügy állásának megfelelő lovagias uton a felek között elintéztetett.

Telegdi Károly. Rohonczy Zsigmond.

*) E rovat alatti közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

(218—5) (230—500)
Elsinger M. J.
Bécs, Neubau 2.
Zollergasse,

esőköpenye, kocsitakarók, ágybetétek, sátorkelmék

Sz. **705.** — 1879. (116) (2—3)

Pályázati hirdetés.

A mocsi járáshoz tartozó Mocs, Botháza, Putháza és Alsó-Szováth csoportositott községek körjegyzői állomása Mocs központtal évi 400 frt. fizetés, 160 frt. szállás szolgáltatás és irodai átalány javadalmazás mellett üresedésbe jött.

Ezen állomás rendszeres betöltésére pályázat nyittatik.

Pályázni kivánók képességöket kellőleg igazoló okirataikkal, kifogástalan erkölcsi és vagyoni bizonyitványnyal felszerelt folyamodványaikat

folyó 1879. évi ápril-hava 15-ig,

az alólirthoz nyujtsák be, — az azután beérkezett folyamodványok tekintetbe nem vétetnek.—

A választás Mocson a szolgabirói irodában **1879. évi ápril-hava 16-kán délelőtti órákban** fog megtartatni.

A megválasztott körjegyző Mocson kell hogy tartsa rendes lakását és irodáját.

A mocsi járás szolgabiróság.

Mocson, 1879. mártius 15.

CSOBÁNCZY PÁL, szolgabiró.

Eladó szőlővesszők.

Croquant és Alexandriai két éves gyökeres	1000-e	15 frt	— kr.
Croquant és Alexandriai sima vessző .	1000-e	8 frt	— kr.
Tramini két éves gyökeres 600 . . .	100-a	1 frt	50 kr.
Tramini sima vessző	1000-e	5 frt	— kr.
Klévner sima vessző	1000-e	5 frt	— kr.
Furmint sima vessző	1000-e	4 frt	— kr.

Csomagolás, vasutra szállitás ingyen.

Megrendeléseket elfogad és a szőlővesszők valódiságáról jót áll Felsö-Ujváron — utolsó posta: Maros-Ujvár —

FODOR GYÖRGY, borász.

(117) (1—3)

HUTFLESZ KÁROLY

(42) **KOLOZSVÁRTT,** (11—*)

megvásárol mindennemü **magyar és osztrák állampapirt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénznemeket,** s leszámitol escomptirt) mindenféle **nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejárati idő előtt,** s eszközöl minden **bel- és külföldi** helyeken történendő bármily összegü **fizetéseket.**

AJÁNLJA DÚSAN ELLÁTOTT

FŰSZERTÁRÁT, BÖRKERESKEDÉSET,

ugy saját gőz- (henger)- malmi

LISZTEIT,

ugy szintén kitünő minőségü

fagygyugyertya és szappan-gyártmányait.

CZAKO ELEK ácsmester

tisztelettel tudatja a nagy érdemű kolozsvári és vidéki közönséggel, miszerint **üzlete műhelyét, kül-monostorutcza 55-ik számu szállására áttette,** ajánlja magát és jó minőségü száraz fanémükkel ellátott műhelyét mindennémü épület famunkálatok vállalatára a legjutányosabb árban. (108) (4—12)

FERENCI IGNÁC

Kolozsvárt, főtér 25. sz.

ÉRDEM ÉREM

ajánlja dúsan ellátott

kész férfi, női- és gyermek czipők

raktárát,

Legujab nagy választékban, pontos szolgálat és jutányos árak mellett. Mindennemü megrendelések legrövidebb idő alatt teljesittetnek.

T. cz. vidéki megrendelők részére mérték cipő, vagy számszerint azonnal teljesittetnek. (413—10) (22—50)

Süss Ferdinánd

m. kir. egyetemi mechanikus Kolozsvártt

(35) **Mátyás királyutcza 4 sz.** (11—*)

Ajánlja jól berendezett **raktárát,** mely a következőkből áll u. m. mindennémü **szemüvegből-, aczél,- kautschuk, békatekn , alumininium, ezüst és aranyba foglalva. Zwikerekből,** ugy mint **patentzwiker** és **szemüvegből.— Szinházi látcsövek, táv- és gorcsövek.** Mindennemü **hőmérők, higany** és **fém-légsulymérők** (barometrumok).

Ez utóbbiak több évi tudományos észleletek szerint vannak összeállitva és kolozsvári állás szerint szabályozva. Továbbá mindenféle czélú házi távirók.

Végre mindennémü orvosi **készülékek** és **eszközök,** valamint a különféle betegségeknél megkivántató ápolási **eszközök** és **tárgyak,** ugy mint Lister-féle kötési **czikkek** is kaphatók.

Vidéki megrendelések rögtön és a legpontosabban intéztetnek el.

EISENHALTIGER CHINA-SYRUP

VON GRIMAULT & Co

APOTHEKER, PARIS

Sirop de Quinquina ferrugineux de Grimault & Cie Pharmaciens à Paris.

VASTARTALMÚ CHINA-SZÖRP

Grimault és társa párisi gyógyszerészektől.

A China-héj egyike a legkitünőbb erősitő-szereknek, a minőkkel az orvosi kincstár rendelkezik. Hatályos elvei itt a vassal legoldhatóbb alakban egyesitvék, e szert tehát gyönge nők és gyermekek is könnyen megemésztik. Különösen eredménydúsan alkalmaztatik a **sápkór, vérszegénység s a havi tisztulás, rendetlenség** eseteiben. Üdülő éltes személyeknek, a kik ismét erőre óhajtanak vergődni, legmelegebben ajánlható e szer.—

Főraktár **Bécsben:** Nagyban szállitásra Raabe Brunónál, Bäckerstrasse 1; Röder Fülöpnél, Wienstrasse 15.— Főraktár Magyarországra nézve **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.— **Kolozsvártt: Wolff J.** és **Dr. Hintz G.** gyógyszerész uraknál. (422—17) (15—18)

Eladó birtok.

Az Almás vize mentén **Kettősmező** községében 980 kat. hold kiterjedésü nemesi ingatlan birtok örök áron szabadkézből eladó. A birtok áll 450 hold szántó és kaszálóból, 60 hold rét, — 20 hold szöllő és 450 hold erdő, s legelőből. Tartozik hozzá egy egészen új — 1200 véka vámot jövedelmező — 4 kövü lisztelő malom az Almás vizén, kizárólagos malom, korcsmárlási, s más nemesi jogokkal; a regále évi bér jövedelme 1000 frt., bor kitünő minőségü terem 4—6000 veder.

A községben senki más birtokos nincs, mivel a fentirtakban a gr. Rhédey részbirtok is ben foglaltatik.

Értekezhetni a vásár megkötésére felhatalmozott

DEÁKY ALBERT

(113) (2—6) ügyvédnél Kolozsvártt bel-magyarutcza 23 sz.

Első magyar általános biztositó társaság Budapesten.

(118) (1—1)

I. Tűz-, szállitmány- és jégbiztositási üzlet.

Kiadások. Huszonegyedik évi zárszámla 1878. január 1-től deczember 31-ig. **Bevételek.**

	frt	kr	frt	kr
I. Tűzbiztositások.				
Kifizetett károk a viszontbiztositott rész levonása után	1.163,604	65		
Függőben maradt károk tartaléka	116,973	09		
Szerzési költségek a viszontbiztositott rész utáni bevétel levonásával	251,140	45		
A tűzbiztositási üzletet terhelő igazgatási költségek	379,743	10		
Behajthatlan követelések leirása	16,316	45		
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül	1.004,435	70	2.932,213	44
II. Szállitmány-biztositás.				
Kifizetett károk a viszontbiztositott rész levonásával	42,809	81		
Függőben maradt károk tartaléka	42,010	87		
Szerzési költségek	18,122	76		
A szállitmány-biztositási üzletet terhelő igazgatási költségek	18,688	56		
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztositott rész levonásával	30,355	81	151,987	81
III. Jégbiztositás.				
Kifizetett károk a viszontbiztositott rész levonásával	483,866	40		
Szerzési költségek	87,212	88		
A jégbiztositási üzletet terhelő igazgatási költségek	135,527	27		
Behajthatlan követelések leirása	1,787	48	708,394	03
Társasági tartaléktőkének 5% kamatja			116,115	35
1878. évi nyeremény: 962,707 frt 78 kr. Maradvány az 1877. évből 225 « 95 «			962,933	73
			4.871,644	36

	frt	kr	frt	kr
1877. évi nyeremény-számla: maradvány			225	95
I. Tűzbiztositás.				
Az 1877. évről áthozott dijtartalék a viszontbiztositott rész levonásával . . 528.977,089 frt 06 krnyi kötött biztositások utáni dijak és a folyó évben lejárt dijkötelezvények 3.390 262 frt 88 kr. levonva: törleszt. dijak 172,642 frt 15 kr. viszontbiztosit. dijak 791,208 frt 06 kr. lejárt visszbiztositási dijkötelezvény-részek 194,333 frt 34 kr. 1.158,183 frt 55 kr.	1.063,048	81		
	2.232,079	33		
Az 1877. évben fenmaradt tartalék függőben volt károkért	148,401	09	3.443,529	23
II. Szállitmány-biztositás.				
Az 1877. évről áthozott dijtartalék . . 24,650,707 frt 57 krnyi kötött biztositások utáni dijak . 204,567 frt 88 kr. levonva: törleszt. dijak 5,610 frt 58 kr. viszontbiztositási dijak 77,534 frt 09 kr. 83,144 frt 67 kr.	44,293	68		
	121,423	21		
Az 1877. évben fenmaradt tartalék függőben volt károkért	29,189	28	194,906	17
III. Jégbiztositás.				
40.681,320 frt 70 krnyi kötött biztositások utáni dijak	1.049,490	01		
levonva: törleszt. dijak 29,379 frt 02 kr. viszontbiztositási dijak 79,917 « 40 «	109,296	42		
			940,193	59
IV. Egyéb bevételek.				
Házak jövedelme és rövid időre elhelyezett tőkepénzek kamatjai	103,087	86		
Beváltott szelvények és értékpapirok utáni nyereségek	189,701	56	292,789	42
			4.871,644	36

Vagyon. Mérleg-számla 1878. deczember 31-én. **Teher.**

		frt	kr
1	A részvényesek letétkötelezvényei a részvény alaptőke 20%-ról	600.000	—
2	Irodai felszerelés, nyomtatványok és tűzmentes szekrények	—	—
3	Elhelyezett tőkepénzek az első hazai takarékpénztárnál és m. k. államkincstári pénztárjegyekben	700,000	—
4	Értékpapirok a decz. 31-ki árfolyam szerint: *a)* 600,000 frt m. földhitelintézeti 5% záloglevelek á 86½% . 519,000 frt — kr. *b)* 335,000 frt m. földhitelintézeti 5½% zálogleveleк á 94½% . . 316,575 « — « *c)* 2.000,000 frt m. északkeleti vasuti arany elsőbbségek á 68½% 1.570,000 « — « *d)* 200,000 frt m. északkeleti vasuti részvények á 115 115,000 « — « *e)* 199,800 frt eperjes-tarnowi vasuti elsőbbségek 63¾% . . . . 127,372 « 50 « *f)* Szöllőváltsági, Lloyd-társasági, Prága városi és olaszalapitványi kötvények . . . . . 108.617 « 75 «	2.756,565	25
5	Az év végeig esedékes kamatok	14,749	11
6	Hitelzálogi kölcsönök	165,850	—
7	Lombard-kölcsönök	197,444	71
8	Leszámitolt és egyéb váltók	167,214	38
9	A társaság házai az Erzsébettéren és a Dunaparton	1.400,000	—
10	Pénzkészlet és maradványok a képviselőségeknél	996,672	12
11	Maradványok idegen intézeteknél	109,409	02
12	Központi pénzkészlet	5,057	16
		7.112,961	75
	A következő években lejáró díjkötelezvények összege . . . . . 3.052,525 frt 55 kr.		

		frt	kr
1	Részvényalaptőke 3000 részvény után á 1000 frt	000,000	—
2	Társasági tartaléktőke	983,422	26
3	Tűzbiztositási díjtartalék készpénzben, a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül	1.004,435	70
4	Szállitmány-biztositási dijtartalék készpénzben a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül	30,355	81
5	Tűzbiztositási függő károk tartaléka	116,973	09
6	Szállitmony-biztositási függő károk tartaléka	42,010	87
7	Árkülönbözeti számla	294 832	09
8	Dunaparti ház adó-tartaléka	19,098	21
9	Az 1879. évre eső kamat és házbérjövedelem	5,189	03
10	Különféle követelések	162,105	81
11	Az életbiztositási osztály nyereményére fenmaradt követelése	186,045	23
12	A magyar akadémiánál statisztikai és nemzetgazdászati czélokra tett alapitvány eddig gyüjtött részletei	6,107	78
13	Az előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok	4,353	—
14	Tisztviselők segélyalapja	295,099	14
15	1878. évi nyeremény	962,933	73
	A társasági tartaléktőke az 1878. nyereményből emelkedett 1.493,673 frt 16 kra	7.112,961	75

II. Életbiztositási üzlet.

Kiadások. Tizenhatodik évi zárszámla 1878. január 1-től deczember 31-ig. **Bevételek.**

	frt	kr	frt	kr
Törlesztett kötvények dija	39,712	88		
Visszaváltott kötvényekért	89,224	02		
Halálesetek után megtéritett összeg	354,951	44		
Lejárt kiházasitási tőkékért	155,544	98		
Kiházasitási biztositásoknál haláleset következtében dijvisszatérités	26,298	17		
Függőben levő károk tartaléka	92,724	38		
Évjáradékokért	44,755	45		
Viszontbiztositási dijak	43,114	76		
Bélyegekért	7,785	06		
Irodabér, postadijak, nyomtatványok stb	45,900	05		
Tiszti fizetések	37,804	70		
Jövedelmi adóért a lefolyt év nyereménye után	13,764	46		
Orvosi dijakért	5,186	45		
Szerzési és dijbehajtási költségek	61,537	40		
Behajthatlan követelések leirása	4,659	52		
	1.022,963	72		
Dijtartalék ez év végén	5.845,953	69	6.868,917	41
Nyeremény			474,416	66
			7.343,334	07

	frt	kr	frt	kr
A mult évből áthozott dijtartalék			5.716,225	44
Befolyt dljak: ez évben kiállitott kötvények után	85,122	40		
az előbbi években kiállitott kötvények után	1.002,001	96		
a biztositott tőke emelésére forditott nyeremények	14,269	68	1.101,394	04
Mult évi függőben volt károk tartaléka	103,061	49		
Illetékek	13,288	65		
Kamatjövedelem	409,364	45	525,714	59
			7.343,334	07

Vagyon. Mérlegszámla 1878. deczember 31-én. **Teher.**

		frt	kr
1	1.122,200 frtnyi pesti magyar kereskedelmi bank 6%-os záloglevelei 96 frtjával	1.077.312	—
2	1.144,560 frtnyi magyar vasuti kölcsön-kötvények 99¾ frtjával	951,415	50
3	1.515,000 frtnyi magyar földhitelintézeti 5½%-os záloglevelek 94½ frtjával	1.431,675	—
4	237,600 frtnyi magyar földhitelintézeti 5%-os ércz értékü záloglevelek 103 frtjával	244,728	—
5	298,000 frtnyi magyar általános földhitel-részvénytársasági 5½%-os záloglevelek 75 frtal	223,500	—
6	183,600 frtnyi magyar keleti vasut másodkibocsátásu elsőbbségi kötvények 74 frtjával	135,864	—
7	456,000 frtnyi Pest-városi 1869. évi kölcsönkötvények 89 frtjával	405,840	—
8	380,900 frtnyi Pest-városi 1871. évi kölcsönkötvények 89 frtjával	339,001	—
9	500,000 frtnyi magyar aranyjáradék kölcsönkötvények 84³/₁₀ frtjával	421,500	—
10	Hitelzálogi kölcsönök	77,234	07
11	Kötvény-kölcsönök	919,021	—
12	1878. évben esedékes kamatok és elszámitolt pénzküldemények	188,288	12
13	A központ tartozása ezen osztály nyereménye fedezésére	186,045	23
14	Vezér- és főügynökségek s mások tartozásai	143,364	24
		6.744,788	16

		frt	kr
1	Előre fizetett dijak az 1879—1888 évekre	3,657	96
2	Kiházasitási tőkék nyereménye, 1879—1912. éveket illetőleg	149,418	86
3	Fel nem vett nyeremények 1877. évről	151	55
4	Dijleszállitásokra vonatkozó nyeremények tartaléka	2,138	30
5	Viszontbiztositó intézetek és mások követelései	11,495	02
6	Függőben levő károk tartaléka	92,724	38
7	Biztossági alap	164,831	74
8	Dijtartalék	5.845,953	69
9	1878. évi nyeremény	474,416	66
		6.744,788	16

Budapest, 1878. deczember 31-én.

Az igazgatóság:

Fuchs Rudolf, Hajós József, Harkányi Frigyes, Lévay Henrik, Ullmann Károly.

Frank Frigyes, a központi könyvezés főnöke.

A jelen zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőknek, és a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készülteknek találtuk. Budapest, 1879. február hó 24-én.

A felügyelő bizottság:

Pecz Vilmos, életbiztositási osztályfőnök. **Rudnyánszky Ferencz, Tornyai Schosberger Zsigmond. Ürményi József. Ifj. Kaczvinszky János,** életbizt. könyvivő.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdájánál az ev. ref. tanoda könyvei Kolozsvártt.

Iskola Alapitvány — Kolozsvari Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoala - BCU Cluj-Napoca.